

IIIA EPOKO — No 100-101 — JULIO - AUGUSTO 1934

Nova adreso por "Arg. Esp." kaj A. E. A.: Str. Misiones 369

ARGENTINA ESPERANTO - ASOCIO

MISIONES 369 — BUENOS AIRES

CENTRA KOMITATO DE A. E. A.

Dionisio Ruiz, prezidanto; S. Garasino, sekretario, H. Castañón, kasisto; J. Martinez, protokolisto; Vochdonantoj: A. Corral, P. Doubek, H. Gonewsky, E. Rodríguez kaj H. Savoia

GAZETA SUBKOMITATO: Antonio Barrot, C. H. Otheguy, Luis Vila, Enrique Bravo
Delegito en Tucumán: Abel Peirano

SUBKOMITATO POR LIBROSERVO KAJ BIBLIOTEKO: Antonio Barrot, F. Clevillé kaj Santos Fontán

SUBKOMITATO POR INFORMOJ
Antonio Solé, Fulgenci A rizmondi, Serafín Garasino y Santos Fontán

KURSO PER KORESPONDADO:
Miguel Catalano, M. Cabezas, Mérico Merlo, Américo Ballester, Angel Chamorro kaj José Torres

Ekzamena Komitato: C. H. Otheguy, G. Bruno López kaj A. Barrot

ARGENTINA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de Argentina Esperanto-Asocio

Administranto: Luis Vila
Redakc. kaj Administ.: Misiones 369 - Bs. Aires

N-o 100-101
Julio-Aŭgusto 1934

Redaktoro: Antonio Barrot
La Redakcio rajtas korekti la manuskriptojn
JARA ABONO: $ 2.—

50a Datreveno de la leĝo de Komuna Edukado

DUM la unuaj tagoj de Julio oni festis en nia lando la kvindekan datreveno de la starigo de la leĝo de komuna edukado.

Per tiu ĉi leĝo kies fruktojn ni ĉiuj ĝuas hodiaŭ, la organizo de la publika edukado troviĝas ĉe ni, en tre efika situacio. Komprenεble, kaj tiu diro devus esti konsiderata superflua, ke granda estas ankoraŭ la plenumota tasko al tiu direkto en Argentino, sed ni konstatu ke malgraŭ la reganta krizo, oni ne perdas tempon nek esperon, por pli perfektigi ankoraŭ tiun organizon, ĝis tie, kie postulu la necesoj. de la plej atentinda nacia fako.

Laŭ la nomita leĝo la edukaparato fariĝis en nia lando absolute sendependa de ĉiuj aliaj aŭtoritataj sferoj, ĉar oni kredis ke tiel granda kiel estu la honoro de la homoj kiuj troviĝas en tiaj delikataj postenoj, estas momentoj en la vivo de la popoloj, dum kiuj la registaroj pretendas utiligi la nomojn de tiuj personoj por influi la socion per ĉiaj rimedoj. La Konstitucio kredis ke rilate al afero tiel grava por la Nacio, oni devis plene apartigi ĝin de ĉio kio ne estas konsilinda por la racio, moralo, kaj la rajto, kiujn la Konstitucio garantias.

La starigo de tiu ĉi leĝo, estas la ĉefa okazintaĵo, kaj la deira punkto de la granda disvolviĝo, kaj demokratigado de la publika instruado en Argentino.

Tiu leĝo konsistas el 82 artikoloj, dividitaj per naŭ ĉapitroj, kiuj regulas la funkciadon de la publika eduka fako. Jen kelkaj ciferoj, kiuj sendube parolos al niaj legantoj pli elokvente ol ni.

Analfabetismo — Laŭ la statistiko 1931-32 la nombro de 5-13 jaraj geinfanoj estis 2.164.716, el tiuj ĉi vizitadis la lernejon 1.464.716. Laŭ la statistiko pri la 540.744 de 6 ĝis 13 jaraj geinfanoj kiuj ne vizitadis lernejojn, oni devas kalkuli 64.095, kiuj sciis legi kaj skribi. Sekve la nombro de analfabetoj el cititaj aĝoj estas 476.649, kiuj kune al 159.213 kvin jaraj analfabetoj sumas 635.862 analfabetoj el 5 ĝis 13 jaroj.

¡Laŭ la sama statistiko la nombro de geinfanoj estis en nia urbo 308.668, en la provincoj 1.687.417, kaj en la teritorioj 168.588. En la ĉefurbo ĉeestis lernejojn 261.265 geinfanoj, 1.105.116 en la provincoj, kaj 98.335 en la teritorioj.

Ne vizitadis lernejojn, en nia urbo 42.203 geinfanoj, en la provincoj 582.301, kaj en la teritorioj 70.253.

La nombro de tiuj kiuj malgraŭ ne viziti lernejojn sciis legi kaj skribi estis en nia urbo, 8.212, en la provincoj,

48.324, kaj en la teritorioj 7559.

La nombro de analfabetoj, duonanalfabetoj, kaj de tiuj kiuj scias legi kaj skribi, estas respektive:

En nia urbo: 39.191, 142540 kaj 126.937. En la provincoj: 533.977, 189.335 kaj 364105. En la teritorioj: 62.694, 77.933 kaj 27.961.

Multe oni priparolis rilate al geinfanoj kiuj ne ricevas la profiton de la leĝo 1420, kiu devigas la senpagan instruadon por ĉiuj geinfanoj. Plena akordo ekzistas rilate al tio, ke oni devas kiel eble plej rapide likvidi tiun staton.

Funkcias en nia urbo ses lernejojn en plena aero, la nombro de iliaj gelernantoj dum la 1933 jaro estis 1985.

Lernejoj por plenaĝuloj — Estas 132 el tiuj lernejoj en nia urbo kaj pli ol 300 en la tuta lando. Ĉeestas tiujn lernejojn enmigrintoj, geknaboj, k.a. Ili funkcias nokte; dum la 1933 vizitis tiujn lernejojn 40.455 gelernantoj.

Kiom kostas jare ĉiu lernejo — Jara kosto de la komunaj lernejoj dum 1933, en la ĉefurbo estis (po lnernejo), 82.479.03 pesoj. — Jara kosto de la teritoriaj lernejoj (po lernejo) 12.629.62. — Valoro de la bienoj kaj domoj de la Nacia Eduka Konsilantaro: 62.209.068.42 pesoj.

Meza kosto de ĉiu lernanto— Laŭ la kalkuloj de koncerna oficejo, la kosto de ĉiu lernanto, ĉe la lernejoj kiuj rekte dependas de la Nacia Eduka Kosilantaro dum 1933a. jaro, estis:

Komunaj lernejoj en la ĉefurbo, 159.92 pesoj. En plena aero, 551.52 p. Plenkreskuloj, 72.30 p. Militaj 111.30 p. Teritoriaj, 125.59 p. Provincaj, 74.46 p.

Dum 1933 jaro funkciis en la ĉefurbo 256 privataj lernejoj, kiuj registris la ĉeestadon de 38.915 gelernantoj. La kreskado de la lernejoj estas la plej estiminda fakto tiurilate, kaj la optimistaj esperoj, baziĝas sur la fakto de tiu ritma multobliĝo.

Dum 1906a jaro la lernejoj kiuj rekte dependis de la Nacia Eduka Konsilantaro nombris 665. Dum la jaro 1932 tiu nombro kreskiĝis ĝis 4.812. Tiu cifero rilatas la tutan landon.

304.208 gelernantoj vizitis la lernejojn de nia urbo dum 1933.

DISTRIKTA EDUKA KONSILANTARO	LERNEJOJ: Komunaj	Noktaj	Privataj	Entute	GELERNANTOJ: Komunaj lernejoj	Noktaj	Privataj	Ĝenerala sumo
1o. . . .	18	6	22	46	9.907	706	2.984	13.597
2o. . . .	17	5	18	40	9.490	555	2.604	12.649
3o. . . .	21	6	19	46	10.656	585	2.259	13.500
4o. . . .	19	6	5	30	8.717	586	609	9.912
5o. . . .	.9	6	10	35	7.667	502	1.537	9.706
6o. . . .	18	7	6	31	8.321	780	929	10.030
7o. . . .	21	8	11	40	12.133	599	1.222	13.954
8o. . . .	19	7	12	38	10.615	731	1.317	12.663
9o. . . .	15	4	16	35	7.699	426	2.699	10.824
10o. . . .	19	4	15	38	8.706	376	3.449	12.531
11o. . . .	22	7	14	43	11.849	582	1.053	13.484
12o. . . .	25	5	9	39	12.985	678	739	14.402
13o. . . .	35	7	19	61	19.987	672	3.136	23.797
14o. . . .	21	6	21	48	9.728	335	3.273	13.336
15o. . . .	27	7	14	48	13.005	715	2.398	16.118
16o. . . .	31	7	12	50	15.400	792	2.234	18.426
17o. . . .	29	9	10	48	18.465	819	1.829	21.113
18. . . .	34	9	9	52	18.522	944	947	20.413
19o. . . .	28	7	7	42	12.967	600	2.689	16.256
20o. . . .	30	9	7	46	18.674	731	1.008	20.413
Entute .	468	132	256	856	245.493	12.714	38.915	297.122
Plenaeraj lernejoj				6	. . . .			1.985
Anoksitaj al superaj lernejoj . .				11	. . . .			5.101
Ĝenerala sumo				873	. . . .			304.208

Kial vi plendas, saliko sola

El nia Estona kunlaborantino
VERA GUTMANN

Kial vi plendas, saliko sola,
Staranta ĉe la blua lag'?
Ĉe viaj piedoj, herbaro mola,
kaj brila, bela, estas tag'!

Rosgutoj briliantas
sur folioj viaj;
La suno kisas vin
per orradioj.

Kaj ĉio ĉirkaŭ vi belete ĉarmas
La multkoloraj floroj dolĉe bonodoras;
Nur sole vi malgaje larmas
Dum ĉirkaŭaĵo dolĉe, bele floras.

Ĉu eble timas vi, ke kruda
Arbhakisto dehakos vin,
Kaj post turmento longa
Venos la dolora fin'?

For la zorgojn,
Estu ĝoja kel ni,
Kaj se venos la doloro
ploros ni kun vi!

Aŭ ĉu sentas vi, ke post
La orprintemp' venos la aŭtun',
Kaj la frosto, kaj la vento
sen kompat' perfidos vin?

Kaptu la momentan ĝojon,
Se eblecon havas vi,
Kaj ne ŝparu gajan ridon
Se la ĝoj' estas kun vi!

Sumo elspezita por ĉiu provinco por la publika edukado:

Provinco	Sumo	Lernejoj
Buenos Aires	26.617.164	2.154
Santa Fe	13.470.400.—	699
Córdoba	5.286.319.96	674
Entre Rios	4.121.713.40	601
Mendoza	4.625.192.44	—
Tucumán	3.195.288.—	213
Corrientes	2.023.240.—	—
Sgo. del Estero . . .	1.153.923.50	—
Jujuy	354.340.—	87
San Juan.	2.342.300.—	99
San Luis	657.000.—	—
Salta	943.560.—	60
Catamarca	315.000.—	—
La Rioja	325.872.—	—

ASAMBLEA GENERAL EXTRAORDINARIA DE A. E. A.

De acuerdo con la solicitud de un numeroso grupo de socios la C. A. de A. E. A. convocó a Asamblea General Extraordinaria para el 1o. de Julio del cte., a objeto de introducir diversas reformas en nuestros Estatutos.

Ante una concurrencia extraordinaria de asociados abrió el acto el secretario de A. E. A. S-no. A. Garasino, pasando a elegirse de inmediato a un samideano para presidir la Asamblea, recayendo este cargo en el S-no Santos Fontán, quien después de breves palabras declaró abierta la discusión, actuando como secretario de actas el S-no J. Torres.

Después de un animado debate, el cual, puede decirse, se mantuvo hasta finalizar el acto, quedaron sancionadas por la asamblea las siguientes modificaciones en los Estatuos Sociales:

Cap. 1o. art. 2. Inc. G. — Tratará de crear por todos los medios, la Confederación Esperantista Argentina, cuando tenga conocimiento A. E. A. de que existen en el país cinco grupos esperantistas.
Cap. 2o. Art. 3. — Suprimido "así como las agrupaciones adheridas".

Cap. 2o. art. 4. — Suprimido totalmente.

Cap. 2o. art. 5o. — Suprimido "y agrupaciones adheridas".

Cap. 2o. art. 5. Inciso B. — Queda así: "La Administra Komitato fijará la cuota mensual que deberán pagar los socios.

Cap. 2o. art. 5. Inciso C. — Suprimido todo lo que se refiere a agrupaciones adheridas.

Cap. 2o. art. 5. Incisos G. H. I. quedan suprimidos.

Cap. 3 art. 6—Suprimido: "y delegados de las agrupaciones adheridas.

Cap. 6. art. 20 — Queda en la siguiente forma: La elección de autoridades se hará por listas sin determinación de cargos, siendo electos los que tengan simple mayoría de votos. Los miembros elegidos tomarán posesión de sus cargos en la primera semana de Enero. Para ser electo se requiere una antiguedad de socio de un año y conocer el Esperanto. Para poder votar es necesario estar al día con tesorería.

Cap. 4. art. 14 — Suprimido: y agrupaciones adheridas.

Cap. 8 art. 27 — **Queda suprimido** ....

Declaración preliminar: — Queda suprimido el párrafo sin inciso que dice "Además, la Asociación es ajena en absoluto a los asuntos políticos, sociales y religiosos".

COMENTARIOS

Por Verdamanto



Uno de los aspectos más interesantes del Esperanto es, sin duda, la conquista de la radiotelefonía.

En efecto, leyendo y comparando las estadísticas, vemos que a cada año aumenta el número de transmisiones, en las que, de una u otra manera, participa la lengua auxiliar internacional.

Y no puede ser de otro modo, ya que precisamente es en aquellas manifestaciones de la actividad humana cuyos contornos trascienden el limitado marco linguístico de un pueblo, donde inevitablemente se despierta el interés por el Esperanto, y donde éste realiza sus más rotundos éxitos.

Y esto es muy comprensible. ¿Quién más partidario de una lengua auxiliar internacional, que aquellos que a cada paso tropiezan con las inconveniencies que provienen de la cantidad de idiomas hablados?

Por esto comprobamos que el Esperanto acentúa cada día su penetración, en las actividades turísticas; ejemplo, edición de guías, folletos, planos, preparación de cicerones, etc., etc.

En las ferias de muestras internacionales, quienes dedican todas una atención halagadora a nuestro idioma internacional, traduciendo ésta, en una profusa edición de costosos prospectos, carteles, estampillas y demás material, muy valioso por cierto, de propaganda.

También vemos la preponderancia del Esperanto, en los congresos internacionales, y en las asociaciones ídem, y en general con todo cuanto se relaciona, de cerca o de lejos, con actividades de aspecto internacional.

Es allí donde el virus "esperantococos" se cultiva, se ceba y se propaga con positivos resultados, y de allí, es de donde se inicia su extensión por todos los ámbitos de la vida humana.

A pesar de todos los esfuerzos, de los que han pretendido descubrir inmunizadores contra el tal virus, no hay suero ni vacuna que dificulte el normal crecimiento de esta saludable fiebre.

El mundo de la radio no hace oídos sordos al Esperanto, y año tras año las estadísticas acusan un crecimiento alentador de su penetración.

Durante el año 1933 se realizaron 1.774 transmisiones de Esperanto; de éstas, 1.311 fueron conferencias, 54 anuncio de programas en Esperanto y 409 cursos de Esperanto. Estas transmisiones tuvieron lugar en 14 diversos países, y por 83 distintas estaciones de radio.

Como reza el refrán, canten números y mientan barbas.

La afirmación del Esperanto surge, pues, lenta si se quiere, pero de todos modos rotunda y categórica, y, digámoslo con orgullo, calificada.

●

Libro Fako

Laste, nia biblioteko riĉiĝis per kelkaj donacitaj libroj. Ni danke ilin ricevis, kaj esperas ke ankoraŭ kelkaj membroj bonvolos imiti la jenaj samideanoj:

S-ro F. Arizmondi: "Unua Legolibro" "Sat Jarlibro 1932", La Nova Epoko 1932" (kolekto) "Sekspsikologio".

S-ro G. B. López: "Internacia Medicina Revuo". "I.S.K." (kolektoj).

S-ro A. Corral: "Eklumo en la Abismo".

S-ro A. Merlo: "Kongresa Libro"

De S-no M. Rubinstein ni ricevis tre valoregajn librojn, tiel maloftaj kiel interesaj, ili estas: "Dua Libro de l'Lingvo 1887. "Aldono al Dua Libro de l'Lingvo Internacia de D-ro Esperanto" Eldono Internacia". — "Lingvo Internacia" Eldono por Rusoj, 1887.

Niajn sincerajn dankojn al S-no. Rubinstein, pro la honoro kiun li faris al nia Asocio per tia altvalora donaco.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

ARGENTINAJ VERKISTOJ

PRI LA JUNULARO

El la libro "LA MORALAJ FORTOJ"
de JOSE INGENIEROS (1)

Tradukis el hispanlingvo
ENRIQUE BRAVO

Fulma biografio pri J. Ingenieros

Tiu ĉi argentina verkisto kaj pensulo, naskiĝis je la jaro 1878. Li estis kuracisto, profesoro, ĵurnalisto, sociologo, verkisto kaj psikologo. Tre studema homo, li faris gravajn studadojn pri deversaj aferoj, sed speciale pri psikologio kaj sociologio. Spirito ĉiam juna, justecema kaj liberala, estas la ĉefa karakterizo de sia laborado, laŭ oni povos konstati per la sekvanta ĉapitro de sia verko "La Moralaj Fortoj". Lia verkaro konsistas el preskaŭ 20 volumoj. Li mortis spirite kaj fizike juna, je la 1925a.

Junuloj estas tiuj kiuj ne havas kunligecon kun la estinteco. — Ateneo inspiris iliajn imagojn, donas forton al iliaj brakoj, metas fajron en iliaj koroj. La serena konfido al idealo aliformigas ilian vorton en sentenco, kaj ilian volon en ordono. Kiam ili scias ami, sia amo malgrandigas la suprojn pri antikvajn. Ili, estas suko renoviganta de la popoloj, ignoras la sklavecon kiu la rutino signifas, kaj ili ne toleras la kunligadon de la tradicio. Nur iliaj okuloj povas rigardi al la tagiĝo, sen pentofaro. La disŝutado de la fekunda semo en virgaj sulkoj estas privi eĝio de iliaj manoj, kiel se la Historio komencus ĝuste kiam ili forĝas iliajn revojn.

Publika vivo falas en la nemoraleco kaj en la perfortecon ĉiufoje ke generacio maljunigas kaj anstataŭas sian idearon per malhonestaj deziregoj. Je tia horo, junuloj devas manpreni la Torĉo'n, kaj elparoli la Verbo'n; ilia misio estas renovigi la moralan mondon, kaj la popoloj dezirante plilarĝigi la fundamentojn de la justeco, metas sur ili ĉiajn iliajn esperojn. Ili, nesklavaj de dogmoj kaj pensante pri pli bona homaro, povas pliigi la parton de komuna feliĉeco kaj malpligi la komunajn suferojn.

Esti junuloj dum momentoj kiuj estos memorindaj en la Historio, estas tre granda feliĉaĵo. La grandaj krizoj prezentas multoblajn okazigojn al neinfektita generacio, ĉar ili komencigas en la homaro fervoran etikan, ideologian kaj institucian reformon. Nova historia konscienco formiĝas en la mondo, kaj aliformigas la tradiciajn valorojn de la Justeco, la Leĝoscienco kaj la Kulturo. Kiuj eniras vivon estas interpretantoj de tia konscienco kaj semas moralajn fortojn, kiuj naskigas la estontecon, ekscitante la kreskiĝon de la nemoralaj malcedoj kiuj ekmontras la estintecon.

La junularo kies idealoj esprimas inteligente la formiĝon, fondas, Novan Generacion, kiu estas tiel, pro sia spirito, ne pro siaj jaroj. Nur unu generacio pensanta kaj laboranta, sufiĉas por doni al sia popolo, personecon en la mondo. La ĝusta antaŭvido pri komuna destino, permesas unuigi la penojn, kaj meti en la socia vivo superajn normojn de solidareco. Nia centjaro estas laca je invalidoj kaj ombroj; je malsanuloj kaj maljunuloj. Ĝi ne volas daŭrigi ĝian kredemon pri la virtoj de la estinteco, kiu submetis la mondon en la malboneco kaj en la sango. Ĝi esperas ke ĉio estu farita de entuziasma kaj vira junularo.

(1) Prononcu Inĥenieros

LA CONFERENCIA INTERNACIONAL DE ESPERANTO EN VIENA

Informe del representante oficial de "Radio Jornal" de Brno

Describir las mil emociones experimentadas durante la tarde en que los delegados trabamos conocimiento, es tarea imposible. Cualquier relato sería débil comparado con la realidad; tales eran la alegría y el entusiasmo con que los samideanoj nos saludábamos buscando entre la concurrencia a algún conocido. Y, sobre todas esas sensaciones, el Esperanto, salvando con su intervención las dificultades lingüísticas.

Correspondió al Sr. Hugo Steiner darnos la bienvenida a los delegados.

A las 9 h. del día siguiente inauguróse la solemne ceremonia de apertura con un discurso (parte en Esperanto, del Ministro de Comercio, Sr. Fritz Stockinger. Luego habló el Sr. Hugo Steiner. A continuación presentaron sus saludos los representantes oficiales, diplomáticos. representantes de 6 estaciones de radio, 12 cámaras de comercio, 20 organizaciones del comercio y de la industria, 6 ferias de muestras, 2 instituciones policiales, 25 estaciones balnearias, 20 sociedades de turismo y 15 universidades y establecimientos de enseñanza superior, pertenecientes a 22 países: Alemania, Austria, Brasil, Bulgaria, Cataluña, Checoeslovaquia, EE. UU., España, Francia, Hungría, Inglaterra, Italia, Letonia, Lituania, Méjico, Palestina, Polonia, Portugal, Suiza, Territorio del Sarre, y Turquía. Finalmente se escuchó la palabra de varios oradores, quienes hablaron sobre el Esperanto y sus vinculaciones con la enseñanza, la técnica, el comercio, etc. Al mediodía se realizó una excursión en ómnibus a Grinzing.

Al día siguiente, como el anterior, a las 9 horas, el salón de actos estaba repleto de público; se iba a tratar el tema "El fácil idioma Esperanto"; pero no como disertación, sino como demostración práctica de la sencillez de este idioma. La demostración alcanzó el éxito deseado. El Sr. Kreuz se refirió al tema "El Esperanto como idioma para la correspondencia y los códigos", poniendo en ello toda su habilidad en el manejo de "nia kara lingvo".

El 22, o sea el día siguiente, por la mañana, los delegados asistimos a la audiencia ofrecida por el Presidente de Austria, Sr. Guillermo Miklas, y por la tarde visitamos el Museo Internacional de Esperanto. Al regreso, el Ministro de Instrucción Pública nos obsequió con un té, al que concurrieron también el canciller Dollfuss y el Ministro de Comercio.

Permítaseme ahora repetir parte de mi discurso del miércoles: "Tratemos por todos los medios de interesar a las eminencias, ya políticas, ya científicas o económicas, y de probarles que el Esperanto es utilizable y útil, que el Esperanto es necesario, y si lo logramos, el mundo será nuestro."

Este brillante comienzo es una de las caras de la medalla. La otra cara es mucho más modesta pero no menos importante, y su nombre está escrito con letras mayúsculas: TRABAJO. En efecto: los restantes días de la semana (22, 23 y 24 de mayo) mostraron claramente la paciente y constante labor de "nia diligenta kolegaro". Todos los debates producidos en esos día se relacionaban con el tema: "El Esperanto en la escuela y en la práctica". En la relativo a la aplicación práctica el Esperanto, los delegados de cada una de las organizaciones representadas manifestaron lo que se había hecho o lo que podría hacerse con el Esperanto en sus respectivos campos de acción.

El 23 de mayo por la noche hablaron por la estación radiotelefónica los representantes de 16 naciones, salu-

dando en sus idiomas nativos y en Esperanto.

Terminada la Conferencia, una nueva esperanza llena el corazón de cada participante en la Conferencia: El Esperanto conseguirá su propósito, porque la humanidad lo necesita. Concluyo mi informe con las palabras de un "samideano" ciego representante de los ciegos: "Si el Esperanto no existiera todavía, los ciegos deberíamos crearlo".

Impresiones de W. G. Rome

La primera impresión la producen la gran energía, la actividad y el desinterés de los secretarios de la Conferencia, Sres. Steiner y Kreuz. Los trabajos más importantes de organización, el apoyo y colaboración del gobierno y autoridades educacionales de Austria, y la concurrencia de delegados esperantistas y no esperantistas de tantas naciones y entidades, en momentos de tan aguda crisis económica, son el resultado de sus esfuerzos constantes y entusiastas.

El valor principal de la Conferencia, es, tal vez, su demostración práctica y evidente de la utilidad del Esperanto para las comunicaciones entre hombres y pueblos de distintos idiomas. Efectivamente: los delegados no esperantistas pudieron apreciar la facilidad con que sus colegas conocedores del Esperanto intervenían en los debates, comprendiéndose entre sí perfectamente.

Además, en los banquetes, bailes y otros festejos de que participaron los delegados, éstos tuvieron oportunidad de comprobar que, a pesar de las diferencias de razas, lenguas o ideologías, todos formamos una sola humanidad. Esta comprobación es otra consecuencia importante de la Conferencia, y un pequeño paso más hacia la paz.

—La homo estas la mastro de sia destino kaj sukcesas aŭ malsukcesas laŭ siaj agoj. — FLAMARION.

MILITO!!! J. TORRES MADUEÑO

Stranga vorto kies prononcado nun plenigas ĉiubuŝon. Stranga vorto kies prononcado ektremigas al homaranaj koroj. Tamen, la milito baldaŭ venos semante malamon kaj mizeron, sed kion "NI" faras por ĝin detrui? Nur "NI" lasas niajn korojn tremi aŭ pli malbone ankoraŭ. "NI" ĝin submetas strangaĵajn diajn agojn.

Milito estas komerca operacio farita aŭ farota de interesuloj kiuj profitas je ĝi. Pro tio "NI" unue devas bonscii kiuj estas "NI".

Ni estas la popolo, ne unu aŭ alia partio, nur la popolo; sciante tion kaj unuiĝante ĉiuj por iom fari, la milito malaperus. Konsekvence; biologie kuracebla estas la malsanmilito, same kiu ajn malsano ĝi havas bacilojn tre konata de ni, kiujn ni povas mortigi ĉar ni havas la sufiĉan rajton kaj la bezonatan forton.

La Torre Eiffel y el Esperanto

La dirección de la estación radiotelefónica de la Torre Eiffel, en vista de los resultados obtenidos por las emisiones turísticas difundidas todos los sábados a las 15.45 ha acordado aumentarlas con transmisiones artísticas en Esperanto. Valencia ha organizado un ciclo de conferencias en Esperanto que difundirá todos los miércoles a las 20.15 horas.

Agradecimiento a la Prensa

La Sección Informativa de la Asociación Esperantista Argentina, se complace en agradecer por nuestro intermedio a la prensa del país en general, la decidida y valiosa colaboración que le presta, publicando sus boletines de informaciones sobre el movimiento esperantista.

A los Radio-Esperantistas

Rogamos a todos los aficionados a la radio, con o sin transmisor, que tengan a bien relacionarse con los componentes del Grupo Radio-Esperantista de nuestra Asociación, con el fin de formar una rueda esperantista. Por carta a Misiones 369. Por el éter LU8AO y LU7CK - 38-42 mtrs.

PRI LA "MALSUKCESO" DE ESPERANTO

 A. Barrot

Laŭ la diroj de ne sufiĉe informitaj personoj, la lingvo Esperanto estas malsukceso. Tiaj opinioj baziĝos sur tio, ke ĝiaj prosperoj post tiom da jaroj da ekzistado, apenaŭ estas atentindaj. Fakte eĉ la plej fanatikaj esperantistoj, devas akcepti ke la stato de nia movado, ne estas tiel sukcesinta, ke ni eksaltu pro kontento.

Nerefutebla estas, ke la irado de nia movado estas ma rapida, ĝi disvolviĝas kvazaŭ estus leĝo, kiu mezuru ĝiajn paŝojn, kaj se estas epokoj, dum kiuj, ĝi pli rapidigas ĝiajn sukcesojn, tuj sekvis alia, dum kiu la movado forfluas, kaj trovas kvazaŭ naturan ritmon.

Ĝia kreskado do, dependas de multaj faktoroj, tiel komplikaj kiel la progreso de la socia homa vivo. En vero ĝia sorto estas alligita al nia civilizacio, kaj estas espereble ke dum tiuj tempoj, kiam furiozas malamaj pasioj inter la diversa j rasoj de la mondo, kiam disdividoj kaj distancoj pli akutiĝas inter la popoloj, Esperanto nepre renkontos malfacilajn venkeblajn barojn en sia vojo.

Kontraŭe, kiam venu tiaj tempoj—kaj ili nepre alven os—kiam la homoj pli saĝe komprenu, ke la feliĉo inter la homa familio nur povas esti frukto de harmonio, kaj interkompreniĝo inter ili, tiam Esperanto ricevos tiel fortan puŝadon ke la tiamaj esperantistoj per la duono da laboro, plenumita de la nunaj, kolektos kvinoblan da fruktoj.

Ne ĉiuj momentoj estas oportunaj por semado, kaj se okaze oni enterigas semon antaŭtempe, ĝi nepre eltiros sin el la tero, kiam la ĝusta sezono estu alveninta, sen konsidero de la dato kiam oni enlokigis ĝin sub la tero.

SAMIDEANO!! Venu al Argentina Esperanto-Asocio en sia nova loĝejo, Strato Misiones 369.

La esperanta semo, ne trovas en la hodiaŭa atmosfero, la oportunajn kondiĉojn por ĝia facila elkreskado.

Jen kial—laŭ mia opinio—la progreso de nia movado iras per etaj paŝoj en la nunaj momentoj.

Sed ni diru tuj ke aliaj publikaj movadoj, kiuj celu al bonfaro, al plibonigo de la homa vivo, al disvolvigo de la plej superaj homaj kvalitoj, travivas saman sorton, ol la esperanta afero.

Kompreneble, tiu okazo neniel pruvas la malsukceson de la novaj doktrinoj.

Kiam ia idealo, trovas rapidan kaj tujan akcepton inter la granda publiko, ni povas aserti, ke tiel mu te ĝi eĥu inter la amaso, tiel ĝi estas ne grava, simpla, kaj senigita de la ebleco levigi la kulturnivelon de la popo'o.

Se iu nova ideo aŭ pensmaniero venas, kiu pozitive enhavas la povon, alkonduki la homojn al pli supera stato, intelektuala kaj morala, certe ĝi troviĝos super la komprenkapablo de la granda plimulto el la personoj, kaj mem pro tio, ĝia ĝenerala akcepto estos rezistata.

La valoroj kulturaj kaj moralaj de la nuna socio, certe ne estas admirindaj, ni ĉiuj komprenas tion, ke la racia nivelo de la nuna homaro, sufiĉe multe malaltiĝis. Tiu konsidero klarigas al ni la kialon, kiel rapide famiĝas en nia mondo bagatelaĵoj, ĉiu specaj egoismoj, malamoj, kiel neniam ajn okazis, kaj ankaŭ kial ĉiu nova koncepto kiu postulu de ni ian superan sintenon aŭ streĉan atentadon sufokiĝas en nia medio, aŭ trabatas sian vojiron per ne kalkuleb aj malfacilaĵoj.

Pro tio ni juĝas vanajn la penadojn por eltrovi internacian lingvon pli simplan kaj facile ellerneblan ol Esperanton, se tiu ĉi ne progresadas pli rapide estas, kiel dirite, pro la kaŭzoj kiuj regas en la aktuala ordo, sed ne-

ISMOS

Por LUIS VILA

El mundo atraviesa por un momento de confusión e incertidumbre. Todos pretenden mejorar lo existente (prueba evidente de que lo existente es malo, dado que esta pretensión es unánime), y para esto, cada credo, cada tendencia, cada reforma, es, a criterio de quienes las sustentan, la mejor y la que ha de imperar.

Por encima de los idealistas — pues yo creo que en cualquier régimen o sistema hay personas de buena fe, — por encima de ellos medran unos cuantos interesados en confundir los verdaderos propósitos de esos idealistas, y sembrar el caos y la confusión entre ellos para que la verdad no pueda entrar en sus cerebros, dado que si esto sucediera, todos estos ídolos que a veces llegan a ofuscar a un pueblo, por culto que sea, no sé si por sugestión colectiva, o por intereses creados que estos mismos ídolos tratan de mantener latente, quedarían en descubierto y su popularidad desaparecería, pues casi todos estos ISMOS son a base del bienestar de unos, en perjuicio de los otros, y cuanto más cerrado sea este ISMO, tanto más será en perjuicio de los demás. Y digo casi todos, porque hay ideales que no benefician a unos pocos, sino que han de beneficias **a todos**, dado que su implantación (el día que llegue), y llegará cuando estos falsos ídolos hayan caído del pedestal, adonde lo han llevado sus mismos fanáticos, de buena o mala fe, el día que este egoísmo haya desaparecido y la humanidad se dé cuenta que por lo que hay que luchar, ha de ser para beneficio de la mayoría, y mañana para TODOS. Pero mientras este momento llegue, hay un ISMO que no está embanderado con ningún dogma o sectarismo, y este ISMO es el Esperanto.

El ideal del Esperanto es paz, armonía, comprensión, bellos ideales, porque ellos equivalen a AMOR, y cuando el amor impere, seremos todos hermanos, unidos en lucha de mejoramiento y noble ideal, sin rencores ni egoísmos. Este es el ideal del Esperantismo.

Todos los credos, todos los dogmas, todas las religiones caben en el Esperanto, dado, que, si somos esperantistas, la intercomprensión no ha de durar, y todos estos ideales, llámense como se llamen, quedarán fundidos por la acción del Esperanto, en la palabra PAZ.

Es por eso, que el Esperanto ha de ser bien recibido por los hombres de buena fe de todos los dogmas y creencias, y ha de ser repudiado por los egoístas y los espíritus cerrados a los grandes ideales, que medran explotando la buena fe de los idealistas, estén o no equivocados, y esto, es la mejor prueba de la bondad del Esperanto.

---

niel pro specialaj mankoj, difektoj, aŭ ma bona enkonduko de ĝi.

Se Esperanto estus multe pli facile ellernebla, ol ĝi estas, se ĝi estus pli logika, klara, kaj bela, tamen ĝi renkontos la samajn barojn, do ĝia sukceso ne rekte depedas de ĝia esenco aŭ konstruo, sed de la politikaj, ekonomiaj kaj kulturaj faktoroj regantaj en nia mondo.

Por certigi niajn dirojn, ni povus aldoni, ke la etapoj dum kiuj Esperanto trafis plej facilan vojon, akordiĝas kun tiuj, kiam en la vivo internacia estiĝis plej harmonia interkompreno, kaj kiam la akordiĝo interpopola ŝajnis pli efektiva ol la aktuala. Kaj male, plej teruraj momentoj por nia lingvo, kiel ni scias, okazis dum la mondmilito, momentoj kiam la plej ega malestimo kaj malamo regis inter la homoj.

Jen la kialo pri la malrapida marŝo de nia movado. Ke bonvolo kaj amo regu en nia mondo, kaj esperanta afero kreskos ne atendite.

Ni renovigu nian fidon al nia afero, sen konsidero de ĝiaj fluktuoj. Do, nepre nia homaro iras al lumo, al feliĉo, al tutmonda unuiĝo.



BIBLIOGRAFIO

BES-ADRESARO — Eld. 12a. — Ni ricevis du ekzemplerojn de tiu utila adresaro. La lernintoj de niaj kursoj, kiuj volas pli facile interrilatiĝi kun eksterlandanoj, aliĝu al ĝi. BES, Potŝtejn, Ĉeĥoslovakujo. Prezo, 1 sv. fr.

● ESENCIA y PORVENIR de la Idea de Lengua Internacional — Traducido de Fundamenta Krestomatio, por el Dr. Pompilo Romero. Ed. Amerikan Esperanto Institute, Madisson, Wis., EE.UU. N. A. La atinada idea de su traductor, esto es, propagar el Esperanto utilizando los propios artículos del Dr. Zamenhof, ha perdido toda su eficacia en esta edición, donde los abundante errores de dicción y tipográficos causan al lector una lamentable impresión acerca de la seriedad e importancia real de nuestro movimiento.

● ZAMENHOFA ESPERANTO. (Studoj pri Esperanto TIA KIA ĜI ESTAS). Red. D-ro Pierre Corret, Esp. Ak. 197, Boulevard Brune, Paris XIV. Ja vere indaj je laŭdo estas la klopodoj de D-ro P. Corret, celante la uzadon de Esperanto tia, kia ĝi estis kreita de Zamenhof.

Ni rekomendas al la lernintoj de niaj kursoj legi kun atento tiujn bonprofiteblajn folietojn. Dek sinsekvaj N-roj., 1 sv. fr.

● FINNLANDO (La Lando de 60.000 Lagoj). — Faldpropspekto por turismo, bele bonguste prezentita. Dekses fotografaĵoj montrantaj belvidaĵojn kaj ĉefajn lokojn. Raporto pri la lando. Eldonis ''Suomen Matkat, Asocio por Finnlanda turismo. Aleksanterinkatu 7 A, Helsinki.

● LA PANNE — Eldonis ''Service Officiel de Publicité'', Maison Communale, La Panne. Belgujo. Turisma Faldprospekto. Belvidaĵoj, raportoj en franca, angla kaj Esperanta lingvo.

BRAZILAJ SCIIGOJ

●

RIO DE JANEIRO — Kun la ĉeesto de la reprezentanto de D-ro Jose Americo de Almeida, Ministro de Publikaj Laboroj, D-ro Fernando Brandao, de D-ro A. Junqueira Aires, Ĝenerala Direktoro de la Departemento de Poŝto kaj Telegrafo, de diversaj direktoroj, ĉefoj kaj oficistoj de tiu departemento kaj de multaj aliaj personoj, faris paroladon pri ''Esperanto en la Poŝto kaj Telegrafo'' S-ro Inĝ. A. Couto Fernandes, prezidanto de B. L. E.

Tiu ĉi parolado estis la kvina de la serio organizita de D-ro A. Junqueira Aires pri teknikaj aferoj kaj okazis ĉe la honorhalo de la Asocio de Komercoficistoj.

S-ro A. Couto Fernandes montris al la ĉeestantaro la kolekton de la ĵurnaloj, revuoj kaj korespondaĵoj parolintaj pri la oficialaj poŝkartoj kun tekstoj en la portugala lingvo kaj en Esperanto.

Tiu kolekto konsistas el 155 ĵurnaloj kaj revuoj kaj 123 korespondaĵoj. Ĝis tiu dato B.L.E. sendis, laŭ mendo, 2180 poŝtkartojn de la unua serio, krom pli ol 600 memvole senditaj.

—La multlegata ilustrita revuo ''O Malho'', kies administranto estas S-ro Oswaldo Sousa e Silva, publikigis belegan dupaĝan propagandilon sub la titolo: ''La venkoj de Esperanto''. Ĝi konsistas el artikolo verkita de nia malnova samideano S-ro Eustorgio Wanderley kaj kliŝoj el la oficialaj poŝtkartoj el Danzig, Liechtenstein, Hungarujo kaj Brazilo, propagandmarko de la Lyon'a Foiro kaj poŝtkarto kun vidaĵo el la pariza Nordstacidomo.

—S-ro Ismael Gomes Braga, delegito de U.E.A. por komerco kaj malnova ano de B.L.E., sendis al 250 ĵurnaloj cirkuleron petanta,ke ili malfermu kurson de Esperanto. Ĝin akompanis poŝtkarto al li mem adresita por la respondo. Li jam ricevis konsentan respondon de 82 ĵurnaloj el 75 urboj kaj el tiuj ĉi 21 jam komencis la kurson.

Ĉiuj elspezoj estas farataj de S-ro Ismael Braga.

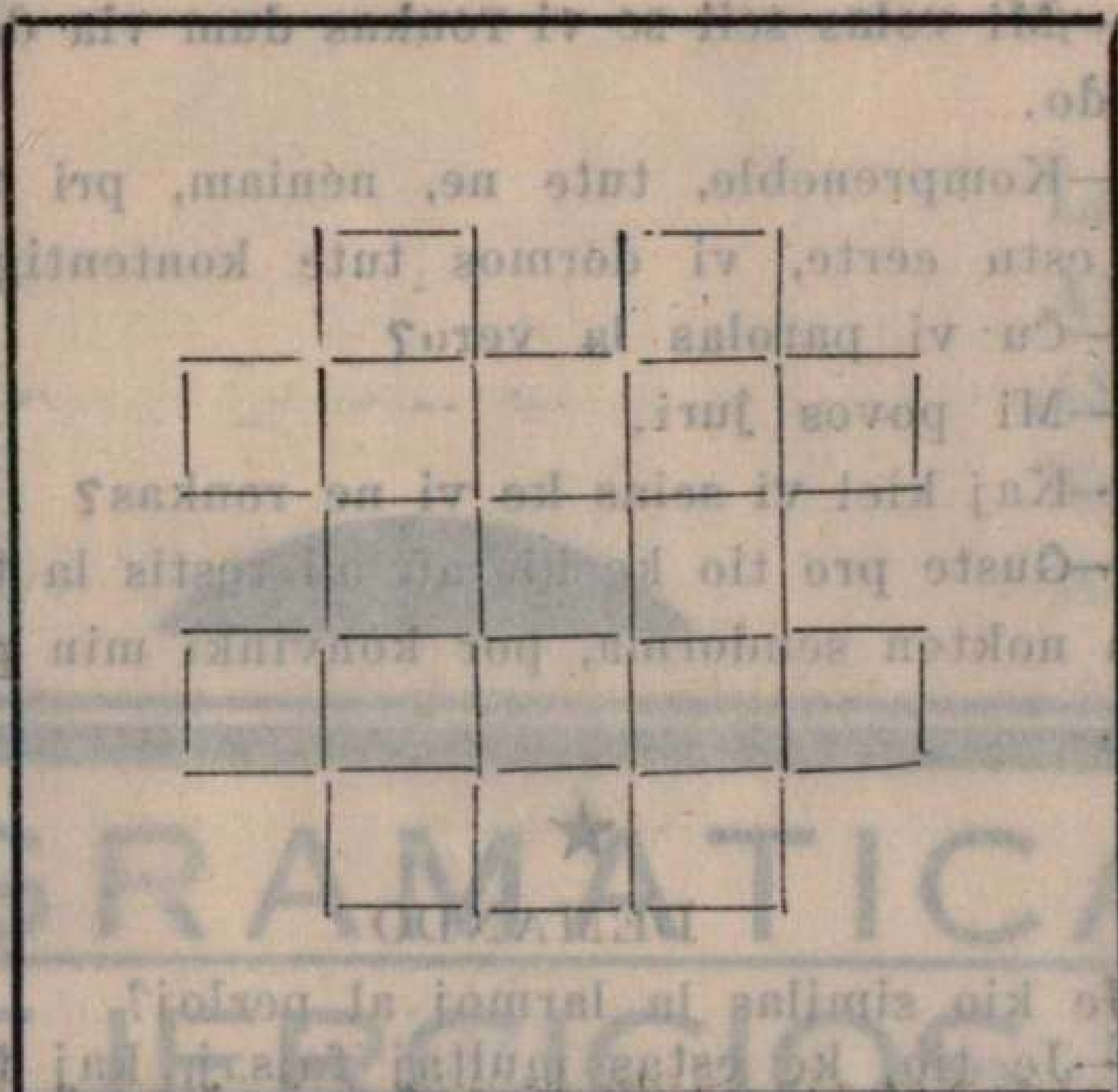
 POR LA LERNANTOJ 

STUPARO

SOLVO

1 2 3 Apenaŭ; 3 4 5 Aŭtuno; 5 6 7 Novembro; 7 8 9 Brokato; 9 10 11 Tolaĵo; 11 12 13 Ĵokeo; 13 14 15 Omaro.

HOMOGRAMO



a, a, f, f, l, m, o, o; o, o, o, o, o, o. o, o, r; r,

La unua vorto horizontale kaj vertikale signifas kreskaĵon; la dua vorto - tion, kio alfluas el ĝi.

●

BONAJ KONATULOJ

—Mi ĵus sciis, ke hieraŭ vizitis vin Petro, por prunte peti al vi dudek pesojn, kaj ke vi rifuzis ilin al li.

—Certe, neeble estas prunti al li, apenaŭ mi lin konas.

—Se tia estas la afero, mi esperas ke vi ne rifuzos ilin al mi.

—Al vi nek ankaŭ.

—Stranga afero. Kial?

—Ĉar mi tre bone konas al vi.

●

POR EDZIĜA PETO

Junulo parolas kun la patro de sia estonta edzino.

—Sed atentu, diras la patro, vi scias prepari manĝaĵojn, lavi, aranĝi litojn, purigi ĉambrojn, kaj ripari flikitajn ŝtrumpojn. Sed kial mi devas scii fari tiajn laborojn?

—Nu, mi tion demandas ĉar ŝi ne ankaŭ scias.

●

EN POŜTOFICEJO

Iu — Mi venas por serĉi leteron, adresitan al mia nomo.

Oficisto — Kaj via nomo?

Iu — Mia nomo estas sur la leterkoverto.

ALGUNAS EXPRESIONES

Kiel eble plej... Traduce la expresión, lo más... posible.

Ej.: Kuru **kiel eble plej** rapide.
Corra lo más rápidamente posible.

Alvenu **kiel eble plej** baldaŭ.
Ven lo más pronto posible.

A veces se usa la forma: **plej eble** baldaŭ...
O bien la otra: **plej baldaŭ, kiel** eble.

Ju pli... des pli.. traduce la expresión, más... más...

Ej. **Ju pli** oni trinkas, **des pli** oni soifas.
Más se bebe, más se tiene sed.

Cuando se indica en primer término el efecto (des), y después la causa, (ju) des pli... ju pli... traduce la forma. Cuanto más tanto más.

Des pli oni soifas, **ju pli** oni trinkas.
Tanta más sed, cuanto más se bebe.

La forma contraria es: ju malpli... des mal pli, que traduce la forma; menos, menos.

Ju malpli oni trinkas, **des malpli** oni soifas
Menos se bebe, menos sed se tiene.

Retengamos la expresión: **Des pli bone! Des pli malbone!**: Tanto mejor! Tanto peor!

Devi — Deber (Obligación moral)
Ŝuldi — Deber dinero.
Demandi — Preguntar, interrogar.
Postuli — Exigir, una cosa, reclamar.
Peti — Pedir, rogar.
Preĝi — Orar
Difekti — Estropear, Deteriorar.
Fuŝi — Chapucear.
Artikolo, — Artículo de: Gramática, estatutos, diario.
Artiklo — Mercadería.
Artiklo — Articulación.

●

Kabareto Esperantista

Kun la celo praktiki Esperanton inter ni, en plena interamika rondo, okazis ĉe nia sidejo la 28an de Julio, tre agrabla vespero.

Komprenéble, tiun kunsidon oni devas juĝi kiel simplan provon, tial ke ankoraŭ mankas ĉe ni, la necesajn elementojn, por ke tiu afero iru kiel decas. Tamen la kunveno finis lasante la ĉeestantojn kontentajn, kaj pretajn por la venontaj, kiu okazos, ĝis nova aranĝo ne venu, la lastan Sabaton, ĉiu monata.

S-noj, ne preterlasu tiun okazon por praktikigi Esperanton.

Venu kaj sukcesigu tiujn kunvenojn!!!

NI CERTIGAS VIAS RIDON



EN LA LERNEJO

Profesoro — Kiom da fojoj Kolumbo vizitis Amerikon?

Lernanto — Tri fojojn.

Profesoro — Kaj post kiu vojaĝo li mortis?



FAMILIA ORDO

—Mia edzo posedas tre bonan karakteron. Nur li koleriĝas, kiam mi petas monon al li.

—Kaj tio okazas ofte?

—Ĉiutage.



EN MALLIBEREJO

—Edzino.— En la lasta kuko, kiun mi sendis al vi, enestis fajlilo.

—Malliberigito — Al diablo!! Mi ĉion formanĝis, nenion atentante.



KRIZO

Edzo — Karulino, la aferoj ĉiutage pli kaj pli malboniĝas, necesas ke vi pensu al seriozaj ekonomioj.

Edzino — Do, ĉu vi ne opinias estas tempo ke mi aĉetu mian novan veston, antaŭ, la aferoj pli malboniĝu?



EN KAZERNO

Sur la tabelo kie oni algluas la ordonojn de la supera militista aŭtoritato, estas afiŝeto kiu rezonas tiel: "Laŭ dispono de la kolonelo, la regimento eliros promeni, morgaŭ matene, se okaze pluvas dum la mateno, la promenado okazos post tagmeze, kaj se pluvas post tagmeze, la promenado okazos matene".

INTER FIANĈOJ

Antaŭ kelkaj tagoj de edziĝo.

—Johano, mi volas ion demandi al vi.

—Nu, parolu karulino.

—Mi volas scii se vi ronkas dum via dormado.

—Kompreneble, tute ne, neniam, pri tio vi estu certe, vi dormos tute kontentige.

—Ĉu vi parolas la veron?

—Mi povos ĵuri.

—Kaj kiel vi scias ke vi ne ronkas?

—Ĝuste pro tio ke hieraŭ mi restis la tutan nokton sendorma, por konvinki min pri tio.



DEMANDO

Je kio similas la larmoj al perloj?

—Je tio, ke estas multaj falsaj, kaj tre malmultaj estas aŭtentikaj.



Servistino antaŭ ne multe alveninte el lia vilaĝo, akceptas vizitanton.

—Ĉu la sinjorino estas en la hejmo?

—Mi certe ne scias, ĉiuokaze mi ŝin demandos.



Inter nova kaj malnova edziĝintoj.

—Ankaŭ mi, kiel vi, kiam mi edziĝis mi volis kisformanĝi mian edzinon.

—Kaj nun?

—M bedaŭras ke mi ne formanĝis ŝin...

DANĜERA ĜENTILECO









Número premiado

En la Rifa anterior a beneficio de ARGENTINA ESPERANTISTO salió premiado el número 151, cuyo poseedor es el Samideano Martínez de esta Capital.

Donación de Libros

Hemos recibido las siguientes donaciones de libros en Esperanto, los cuales serán rifados en un próximo sorteo a beneficio de nuestra revista:

De A. Barrot: Fundamenta Krestomatio de L. L. Zamenhof kaj Lingvaj Respondoj de L.L. Zamenhof.—De Santos Fontán: La Fera Kalkanumo de Jack Londono kaj Ĉe la Piedoj de la Majstro de Krisnamurti — De A. Corral: Historia Skizo de U. E. A., Komerca korespondo de J. Borel, La Vagabondo Kantas de Julio Baghi, Historio kaj Organizo de la Esperanta Movado de J. B. Isbrucker, Folioj de la Vivo de S. Rusiñol kaj la Revizoro, N. V. Gogol, tr. de Zamenhof.